

Số: 01/2021/QĐST-VDS

**QUYẾT ĐỊNH**  
**SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**  
**(Về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)**

**TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐÀ BẮC, TỈNH HÒA BÌNH**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Xa Văn Đăng

Thư ký phiên họp: Bà Đào Thị Thanh Huyền, Thư ký Tòa án nhân dân huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đà Bắc tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Như Thủy - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 12 năm 2021, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2021/TLST-VDS ngày 01/11/2021, về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2021/QĐST-VDS ngày 24/12/2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

*Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị N, sinh năm yyyy

Địa chỉ: Xóm TS, xã TS, huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình. Có mặt

*Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Chị Nguyễn Thị H, sinh năm yyyy

Địa chỉ: Xóm TS, xã TS, huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình. Có mặt

**NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:**

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và lời trình bày của bà Nguyễn Thị N thì:

Bà Nguyễn Thị N có hai người con gái là Nguyễn Thị H, sinh ngày dd/mm/yyyy hiện nay đang sống chung với bà tại xóm TS, xã TS, huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình. Chồng bà Nguyễn Thị N là ông Nguyễn Văn T, sinh năm yyyy (đã chết) năm 2001, do mắc bệnh hiểm nghèo. Chị Nguyễn Thị H từ khi sinh ra đã bị khuyết tật trí tuệ với mức khuyết tật đặc biệt nặng. Chị H không có khả năng nhận thức, không làm chủ được hành vi của mình. Chị H đã được

UBND xã TS, huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình xác nhận là người khuyết tật theo Giấy xác nhận khuyết tật số hiệu 17/150/4879/GXNKT064 cấp ngày 15/5/2019, và được hưởng các chế độ theo pháp luật hiện hành. Bà N hiện có nhà, đất tại xóm TS, xã TS, huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình, giấy chứng nhận quyền sử dụng mang tên hộ bà Nguyễn Thị N. Nay bà N muốn làm thủ tục tặng cho con gái là Nguyễn Thị Hoàng A một lô đất, nhưng còn vướng mắc về thủ tục vì có một thành viên trong hộ gia đình là chị Nguyễn Thị H (con gái bà N bị khuyết tật về trí tuệ, từ nhỏ không thể xác lập được các giao dịch về dân sự. Vì vậy, bà Nguyễn Thị N yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự về tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với chị Nguyễn Thị H.

Sau khi xem xét đơn và các tài liệu do bà N cung cấp, ngày 22/11/2021, Tòa án nhân dân huyện Đà Bắc đã ra quyết định trung cầu giám định pháp y tâm thần số 01/2021/QĐ-TCGD, trung cầu Viện pháp y tâm thần Trung ương tiến hành giám định pháp y tâm thần đối với chị Nguyễn Thị H.

Sau khi có kết luận của Viện pháp y tâm thần Trung ương, Tòa án đã ra quyết định mở phiên họp xem xét giải quyết yêu cầu của bà Nguyễn Thị N.

Tại phiên họp, bà Nguyễn Thị N giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án xem xét tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với chị Nguyễn Thị H.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đà Bắc phát biểu ý kiến về việc tuân thủ pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự ở giai đoạn sơ thẩm và tại phiên họp: Thẩm phán và Thư ký đã tuân thủ đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Tuy nhiên, việc Tòa án nhân dân huyện Đà Bắc thực hiện việc chuyển hồ sơ vụ việc trước khi mở phiên họp chưa đủ thời gian theo quy định.

Về nội dung: Sau khi phân tích nội dung đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị N, căn cứ tài liệu có trong hồ sơ thấy có đủ căn cứ, đề nghị Thẩm phán chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị N.

#### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, ý kiến đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đà Bắc nhận định:

[1] Về tố tụng: Tòa án nhân dân huyện Đà Bắc thụ lý đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị N về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật TTDS.

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật TTDS.

[2] Những căn cứ để chấp nhận hoặc không chấp nhận đơn yêu cầu người yêu cầu:

Tại phiên họp, qua tiếp xúc, chị Nguyễn Thị H có những biểu hiện là người khuyết tật về trí tuệ, như không nhận thức được, không trả lời được câu hỏi, không làm chủ được hành vi.

Về tiền sử bệnh tật: Tại các bản nhận xét của những người hàng xóm; Bệnh án của chị Nguyễn Thị H; Văn bản ghi nhận quá trình giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 129/VBGNQTGD ngày 09/12/2021 và Bản kết luận giám định số 129/KLGD ngày 09/12/2021, của Viện pháp y tâm thần Trung ương đã kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Thị H bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Như vậy, đã có đủ căn cứ chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị N về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với chị Nguyễn Thị H, được quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự.

[3] Việc Tòa án chuyển chấp hồ sơ cho cơ quan Viện kiểm sát nhân dân huyện Đà Bắc chậm so với quy định tại khoản 3 Điều 366 của Bộ luật tố tụng dân sự (chưa đảm bảo thời hạn nghiên cứu hồ sơ trong vòng 07 ngày, kể từ ngày nhận hồ sơ). Về nội dung này, Tòa án nhận thấy như sau: Do việc Tòa án nhận kết quả giám định của viện pháp y tâm thần trung ương vào ngày 24/12/2021, mà thời hạn giải quyết việc dân sự đến ngày 01/01/2022, là hết thời hạn giải quyết việc dân sự, nên đến ngày 24/12/2021, TAND huyện Đà Bắc ra quyết định mở phiên họp và ấn định thời gian mở phiên họp vào ngày 31/12/2021. Xét thấy rằng, việc Tòa án nhân dân huyện Đà Bắc chuyển hồ sơ cho VKSND huyện Đà Bắc để nghiên cứu là chưa đảm bảo đủ thời gian theo quy định của BLTTDS là do lỗi khách quan.

[4] Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị N phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

[5] Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn do pháp luật quy định.

*Vì những lẽ trên,*

### **QUYẾT ĐỊNH:**

Căn cứ các Điều 149, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 22, Điều 53, Điều 57, Điều 58 và Điều 62 của Bộ luật Dân sự 2015; khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

**1. Tuyên bố:** Chị Nguyễn Thị H, sinh ngày dd/mm/yyyy; Hộ khẩu thường trú và chỗ ở: xóm TS, xã TS, huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình; số Chứng minh nhân dân: yyyyyyyy do Công an tỉnh Hòa Bình cấp ngày dd/mm/yyyy, là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Nguyễn Thị N là người giám hộ đương nhiên của chị Nguyễn Thị H. Bà Nguyễn Thị N có nghĩa vụ và quyền của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58 Bộ luật dân sự 2015; việc giám hộ sẽ chấm dứt khi có trường hợp quy định tại Điều 62 Bộ luật dân sự 2015.

Kể từ ngày quyết định này có hiệu lực pháp luật các giao dịch của người mất năng lực hành vi dân sự do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

Khi không còn có căn cứ tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của chính người đó hoặc người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan. Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị N phải chịu 300.000đ (*ba trăm nghìn đồng*) tiền lệ phí dân sự sơ thẩm, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000<sup>d</sup> (*bà trăm nghìn đồng*) đã nộp theo Biên lai số 0003619 ngày 01/11/2021, của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đà Bắc, tỉnh Hòa Bình.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án công bố Quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

#### **THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

##### ***Nơi nhận:***

- TAND T. Hòa Bình;
- VKSND H. Đà Bắc;
- Chi cục THADSH. Đà Bắc;
- UBND X. TS;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ VDS.